

SEMINARIEPROGRAM **FOR**

Nordiska Trädgårdar på Stockholmsmässan 24-27 mars 2011

TORS DAG 24 MARS

1. Kvalitetssäkra utemiljöer
– med samverkan i fokus
2. Köksväxtfröerna och framtiden
3. Nya trädgårdsväxter för ett svenskt klimat i förändring

FREDAG 25 MARS

4. Rätt namn på växten
5. Gröna tak och väggar
6. Grön koppling
– parker och trädgårdar i hållbara städer

Vi reserverar oss för eventuella ändringar i seminarieprogrammen

1 Kvalitetssäkra utemiljöer – med samverkan i fokus

Det finns flera faktorer som är avgörande för att värdera och kvalitetssäkra utemiljöer. Inte minst är samverkan mellan de olika aktörerna, från planerare till förvaltare, och mellan beställare och utförare, avgörande för att nå ett bra resultat.

I detta seminarium presenteras danska och svenska erfarenheter kring hur man kan arbeta i olika led för att värdera och höja kvaliteten på utemiljön genom bättre planeringsunderlag och bättre upphandling. Dessutom kommer senaste nytt inom det nordiska projektet Green Space Award, där syftet är att utveckla kriterier för kvalitetssäkring av parker och grönytor, att redovisas.

Moderator: Göran Nilsson, Movium

2 Köksväxtfröerna och framtiden

Jordbruksverket fick ta emot 650 remissvar efter en intensiv debatt på trädgårdsbloggar och i sociala medier. Debatten handlade om de nya reglerna kring vilka grönsaksfröer vi i framtiden ska kunna odla.

Med detta seminarium vill FOR belysa de två olika inriktningarna som debatten handlar om. Den ena sidan som vill bevara ett öppet fritt val av sorter, baserat på en biologisk mångfald och där kvalitet och smak utgår från sort, odlingsplats och odlingsmetod. Samt den andra sidan som vill kontrollera, organisera och registrera sorter för ett reglerat och ordnat system. *Välkommen till en fortsatt debatt.*

3 Nya trädgårdsväxter för ett svenskt klimat i förändring

Växtjägarna och SLU-forskarna Henrik Sjöman och Eric Wahlsteen presenterar arbetet med att finna nya trädgårdsväxter. Vilka länder söker man i? Vilka växter får man ta? Finns det regler kring det och hur görs urvalet? Kunskapen om växternas ståndorter i klimatförändrings tid behöver fördjupas och breddas. Miriam Dovrén, Nya Eriksbo Plantskola, berättar om vilka kanaler det finns mellan växtjägare och plantskolebranschen: Hur lång tid tar det innan en växt kommer ut i handeln och hur väljs växterna? *Här kan vi som handskas med växter i vårt yrke eller på vår fritid få tips för vårt arbete framöver.*

TORSDAG 24 MARS 09.00-12.45

- 09.00 Registrering.
- 09.15 Välkommen – inledning.
Sten Göransson, ordf. FSS & Kenneth Lundin, ordf. STAF.
- 09.30 Att värdera utemiljöns sociala kvaliteter - ex fr Danmark
Thomas B. Randrup, forretningschef vid NIRAS
Planlægning og adjungerad professor vid Skov og
Landskab, Københavns Universitet.
- 10.00 Allmänna platsers kvaliteter
– en studie av Västra Hamnen i Malmö.
Johan Hellman, landskapsarkitekt vid
Stadsbyggnadskontoret, Malmö stad.
- 10.20 Kaffe.
- 10.40 Beställare och entreprenör i samverkan
– exempel från kommun och bostadsföretag.
Föreläsare meddelas senare.
- 11.20 Vanliga brister i uppföljning och kontroll
av entreprenader.
Göran Andersson, STAF, certifierad besiktningsman.
- 11.40 Fruktpaus.
- 11.55 Diskussion.
- 12.25 Green Space Award – nordisk samverkan
kring bedömning av parkkvalitet.
Sten Göransson, FSS.
- 12.45 Avslutning.

TORSDAG 24 MARS 08.45-12.30

- 08.45 Registrering.
- 09.00 Välkommen – inledning.
- 09.10 Myndigheternas uppdrag, roll och ställningstagande.
Linda Qvarnemark, Jordbruksverket.
- 09.30 Vilka köksväxter får vi odla i våra trädgårdar?
Johnny Andréasson, Runåbergs fröer.
- 09.50 Farmers rights – internationella avtal.
Regina Andersen, Norge.
- 10.10 Internationella avtal och konventioner
– den svenska ståndpunkten.
Representant från Landsbyggsdepartementet.
- 10.30 Frukt- och kaffepaus.
- 10.45 Genbankens roll, möjligheter och resurser
– nu och i framtiden?
Biologisk mångfald, hur garanterar vi den?
Svein Solberg, Nordiska Genbanken.
- 11.05 Sortval och kvalitet inom grönsaksodling.
Lars Kjellenberg, agronom och forskare vid Alnarp och
Biodynamiska Forskningsinstitutet.
- 11.25 Fröodlarnas roll för yrkes- och amatördodling.
– Svalöf – Weibulls som fröodlare?
- 11.45 Vad behöver den privata odlingen i Sverige?
Representant från FOR
- 12.00 Diskussion.
- 12.30 Avslutning.

TORSDAG 24 MARS 12.45–16.15

- 12.45 Registrering.
- 13.00 Välkommen – inledning.
Ann-Catrin Thor, FOR, trädgårdsrådgivare
Riksförbundet Svensk Trädgård.
- 13.15 Inte bara jakt efter nya växter utan även efter ny kunskap.
Henrik Sjöman, landskapsingenjör SLU.
- 14.15 Kaffepaus.
- 14.40 Ståndort – för växtens bästa.
Eric Wahlsteen, landskapsingenjör SLU.
- 15.25 Vägen från insamlat frö till salufärdig produkt.
Miriam Dovrén, Nya Eriksbo Plantskola AB.
- 15.45 Diskussion, frågor och sammanfattning.
Ann-Catrin Thor, FOR, trädgårdsrådgivare,
Riksförbundet Svensk Trädgård.
- 16.15 Avslutning.

4

Rätt namn på växten

– en halvdag för dig som odlar, säljer, köper eller skriver om trädgårdsväxter

En växt förekommer ofta under flera olika namn, både på latin och på svenska. Därför uppstår det ofta förvirring för alla som handskas med växter och växtnamn. Sedan några år finns SKUD, Svensk Kulturväxtdatabas, med aktuell botanisk namnstandard som förhoppningsvis kommer att uppdateras kontinuerligt och vara tillgänglig för alla på nätet. Dessutom gavs boken *Våra kulturväxters namn*, som är baserad på SKUD, ut 2009. Bakom seminariet står FOR och botanisterna och namnexperterna bakom SKUD: **Björn Aldén**, Göteborgs botaniska trädgård och **Svengunnar Ryman**, Evolutionsmuseet, Uppsala universitet. *Med seminariet vill de uppmärksamma att SKUD är en viktig och användbar databas men att framtiden är oviss eftersom finansieringen är en olöst fråga. Databasen måste få finnas kvar.*

FREDAG 25 MARS 09.10-12.30

- 09.10 Registrering.
- 09.25 Välkommen – inledning.
Henrik Morin, FOR.
- 09.30 Trädgårdsväxternas namnsättning I. Vetenskapliga och hortikulturella namn.
- 10.10 Trädgårdsväxternas namnsättning II. Svenska namn.
- 10.50 Kaffepaus.
- 11.15 Vad är SKUD?
- 11.35 Demonstration av SKUD utifrån relevanta släktexempel.
- 12.10 Diskussion, SKUD:s framtid. Sammanfattning.
Föreläsarna svarar på frågor.
- 12.30 Avslutning.

5

Gröna tak och väggar

Gröna tak har under senare år blivit ett allt vanligare inslag i svenska städer. De har en estetisk funktion men utgör också ett viktigt bidrag till stadens miljö- och klimatarbete kopplat till dagvattenavrinning, biologisk mångfald och temperaturreglering.

Gröna väggar är en ny och fortfarande ganska obekant företeelse i Sverige. Än så länge har vi inte så många praktiska erfarenheter från utomhusmiljöer men väl från inglasade miljöer. Under seminariet presenteras de senaste rönen när det gäller etablering, utveckling och skötsel av gröna tak och väggar. Dessutom uppmärksammar vi ett nyligen presenterat examensarbete kring klättrväxter och diskuterar bland annat hur inverkan på fasader kan minimeras.

Moderator: Göran Nilsson, Movium

FREDAG 25 MARS 08.45-12.30

- 08.45 Registrering.
- 09.00 Välkommen – inledning.
- 09.10 Gröna tak – utformning och klimatnytta.
Tobias Emilsson, forskare, SLU Alnarp.
- 09.50 Kaffe.
- 10.10 Etablering av gröna väggar – problem och möjligheter.
Karin Svensson, universitetsadjunkt, SLU Alnarp.
- 10.40 Klättrväxter i den urbana miljön.
Sara Carlquist & Agneta Wadmark, landskapsingenjörer.
- 11.10 Paus
- 11.20 Gröna tak och väggar – trender i Danmark.
Torben Hoffmann, projektledare vid Byggrös A/S, Danmark.
- 11.50 Gröna väggar i inglasade miljöer.
Louise Dahl, trädgårdsingenjör, Green Fortune, Stockholm.
- 12.20 Frågestund.
- 12.30 Avslutning.

6

Grön koppling

– parker och trädgårdar i hållbara städer

Trädgårdsodlingen vinner terräng i stadens gröna rum. I visioner om stadens parklandskap bidrar koloniträdgårdar och flera andra former av stadsodling till hälsa och välbefinnande, social gemenskap och hållbar livsstil. Men också till ekosystemtjänster och klimatsmart livsmedelsförsörjning – kanske en nödvändighet för en hållbar framtid? Hur ska vi ge plats för det gröna i förtätade stadsmiljöer? Kan urban odling i ny bebyggelse stärka ekosystemen och göra staden mindre sårbar?

Moderator: Leif Thorin, FOR

FREDAG 25 MARS 12.45-16.30

- 12.45 Registrering.
- 13.00 Välkommen – inledning.
Leif Thorin, ordförande i FOR.
- 13.10 Stadsodling som drivkraft för hållbar stadsutveckling.
Tim Delshammar, landskapsarkitekt och lektor SLU.
- 13.40 Grön koppling på Gullmarsplan.
Stefan Sjöberg, arkitekt, Kjellander + Sjöberg.
- 14.10 Urbana trädgårdar och ekosystemtjänster – Mötesplats Albano.
Stephan Barthel, fil.dr. Stockholm Resilience Center.
- 14.40 Kaffepaus.
- 15.00 Stad på landet och vice versa.
Anders Mårsén, landskapsarkitekt C-O-M-B-I-N-E AB.
- 15.30 Grow for Gold.
Magnus Nilsson, Henrik Thuring landskapsarkitekter C-O-M-B-I-N-E AB, KARAVAN Arkitektur och Landskap
- 15.50 Nya Årstafältet: Tät stad med odling i park.
Stockholms Stadsbyggnadskontor.
- 16.10 Diskussion, frågor, avslutning,
- 16.30 Avslutning.

7

Extra seminarium: Hur ser framtidens sortval ut inom jordbruket?

Heldagsseminarium den 25 mars på Nordiska Trädgårdar.

Arrangörer: Jordbruksverket, Föreningen Allkorn och Biodynamiska föreningen.

Mer info finns på www.jordbruksverket.se, www.biodynamisk.se.

Nordiska Trädgårdar

24-27 mars 2011 på Stockholmsmässan i Älvsjö.

FOR, FritidsOdlingens Riksorganisation, är medarrangör av trädgårdsmässan Nordiska Trädgårdar som arrangeras av Stockholmsmässan. Under mässan har FOR en egen avdelning, Rådgivningsgatan, där nästan alla kända svenska trädgårdssällskap, föreningar och organisationer med anknytning till fritidsodling deltar. Här kan du som besökare botanisera bland olika utställningar och rådfråga våra experter om allt inom trädgård.

Nordiska Trädgårdar är den största trädgårdsmässan i Norden och en viktig mötesplats för trädgårdsintresserade. Hit kommer utställare från trädgårdssektorns alla olika verksamhets- och produktområden med allt ifrån fröer, plantor, redskap och trädgårdsmöbler till växthus och trädgårdsdammar.

Trädgårdsexperter, forskare och författare med det senaste inom trädgård finns också på plats för att dela med sig av sina tips. Låt dig inspireras av kreativa idéträdgårdar och balkonger i bästa trädgårdsdesign.

Dessutom bjuder Nordiska Trädgårdar på ett stort antal kostnadsfria öppna föredrag på tre olika scener runt om i hallen.

Det är på Nordiska Trädgårdar du hittar årets alla nyheter inför odlingssäsongen.

Vi ses på mässan!

ÅRETS
TEMA
**PLATS FÖR
SINNEN.
TID FÖR
GRÖNSKA.**

INFO: www.for.se, www.nordiska-tradgardar.se
FRÅGOR: mimmi.belaieff@for.se

Plats för frimärke

FOR
Åsögatan 149
116 32 Stockholm

ANMÄLAN TILL SEMINARIUM VID NORDISKA TRÄDGÅRDAR 2011

Varje seminarium kostar 1050 SEK ex moms. Kaffe ingår enligt programmet. I seminarieavgiften ingår också inträde till Nordiska Trädgårdar.

För dig som vill, går det bra att anmäla sig och betala omgående.
Plusgiro 480 44 96-0.

JAG ANMÄLER MIG TILL FÖLJANDE SEMINARIER:

Torsdagen den 24 mars, förmiddag:

- Kvalitetssäkra utemiljöer – med samverkan i fokus.
- Köksväxtfröerna och framtiden.

Torsdagen den 24 mars, eftermiddag:

- Nya trädgårdsväxter för ett svenskt klimat i förändring.

Fredagen den 25 mars, förmiddag:

- Rätt namn på växten – en halv dag för dig som odlar, säljer, köper eller skriver om trädgårdsväxter.
- Gröna tak och väggar.

Fredagen den 25 mars, eftermiddag:

- Grön koppling – parker och trädgårdar i hållbara städer.

Till seminarie 7 anmäler du dig till:

linda.qvarnemark@jordbruksverket.se

Namn: _____

Företag/organisation: _____

Adress: _____

Postnr: _____ Postadress: _____

Mobilnr: _____ Fax: _____

E-post: _____

Faktureringsadress: _____

Ref nr: _____

Skicka din anmälan **senast 4/3**. Gärna via e-post: info@for.se

Det går också bra att faxa. Fax 08-640 38 98.

Adress: FOR, Åsögatan 149, 116 32 Stockholm.

Anmälan är bindande. Vid återbud före den 4/3 debiteras halva avgiften, därefter hela. Anmälan kan överlåtas till en annan deltagare från företaget/organisationen. Bekräftelse och faktura skickas ut efter att anmälan kommit till FOR. Vi reserverar oss för eventuella ändringar i seminarieprogrammen.

Välkommen till Nordens största trädgårdsmässa.

NORDISKA
TRÄDGÅRDAR

FOR
FRITIDSODLINGENS RIKSORGANISATION